

økonomiske teori, det kræver blot en større model, der forudsiger både Y og M , og ikke kun Y ved M . Skal begge forklares, må inddrages andre instrumenter, der så ikke forklares.

Hvad endelig modellen angår, påstår Paldam fejlagtigt, at de teoretiske argumenter, der taler for at udelukke ΔX som forklarende variabel, med lige så stor ret kan anvendes på ΔM . I Keynes-modellen er virkningen på Y af en ændring i X ved fuld beskæftigelse nul og ved lav aktivitetsniveau lig multiplikatoren, altså godt én, medens der er en sammenhæng mellem Y og M uanset aktivitetsniveauet. Der kan argumenteres for, at importfunktionen er ikke-lineær omkring kapacitetsgrænsen, idet den marginale importtilbøjelighed er større, når en øget efterspørgsel ikke kan tilfredsstilles indenlandsk. Imidlertid er den marginale importtilbøjelighed selv i lavkonjunkturer formodentlig omkring $3/4$, og da den aldrig kan antages at stige til over én, er der i alle tilfælde kun ringe spillerum for variation.

IV Af Martin Paldam

Nu hvor talen er faldet på felttog, faldt det mig ind, at da trediveårskrigen havde varet i ti år, da var de forhen så velplanlagte felttog blevet reducerede til primitive plyndringstogter – herefter blev det stadig vanskeligere at tale om sejrherre. Så selv om jeg efter at have læst NK og PP's sidste indlæg følte mine fingre krible efter stridsøksen, gav jeg mig i stedet til at overveje, hvad der egentlig er tilbage at strides om.

Hvad angår selve hovedstriden (a) om den økonomiske teoris rette anvendelse, er vi muligvis stadig uenige; men for så vidt angår de konkrete illustrationspunkter (b) og (c), er der vist ikke ret meget andet indhold tilbage i striden end selve dennes inertie. Det gælder især (b), hvor hele spørgsmålet blot er, om de forbedringer NK og PP fik ud af at erstatte min meget simple og helt teoriløse teknik med en anden mere kompliceret, men mindst lige så teoriløs, var umagen værd.

Hvad angår (c), gælder striden de sammenhænge – $S1$ og $S2$ – der er mellem ΔY og hhv. ΔX og ΔM . Vi er enige om, at man ud fra den simplest mulige Keynes-model kan slutte, at hverken $S1$ eller $S2$ er lineære; men at man alligevel godt kan bruge $S2$ til forudsigelser. Her hævder imidlertid NK og PP, at grænsen for det brugbare går, idet $S1$ må være endnu mindre lineær end $S2$. Jeg, der ikke tror at verden er helt så enkel som i denne model, hævder derimod at have fundet rent empirisk, at selv om $S2$ for det meste er bedre end $S1$, så er $S1$ dog langt fra ubrugelig til forudsigelser.

Endelig kan vi sikkert enes om, at hvis vore sidste to indlæg ikke har ført til andet end til at henlede opmærksomheden på Leontiefs meget læseværdige og tankevækkende artikel, så har de da ført til noget godt.